

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αντιρατσιστική, Αντισεξιστική και Διαπολιτισμική Εκπαίδευση
(ΥΜ22)

Υποχρεωτικό μάθημα Α' & Β' εξαμήνου

Διδάσκοντες: Δήμητρα Κογκίδου & Δημήτρης Θ. Ζάχος

Ηλεκτρονικές σελίδες του μαθήματος:

1. <https://elearning.auth.gr/course/view.php?id=2911>
2. <https://opencourses.auth.gr/courses/OCRS307/>
3. <http://users.auth.gr/dimzachos/antiracist%20interc%20&%20antisexist%20ed.pdf>

Διδακτικές Μονάδες 4

Τόπος διεξαγωγής: Αμφιθέατρο Αρ. Μουσείου

Ημέρα & ώρες: Τετάρτη 12.00-15.00

Στο μάθημα εισάγονται και διερευνώνται οι ιστορικές διαστάσεις, οι σύγχρονες θεωρίες & οι όροι που σχετίζονται με το ρατσισμό, τον πολιτισμό και τις διακρίσεις φύλου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τρόπο με τον οποίο οι κυβερνητικές πολιτικές, καθώς και οι κοινωνικές

αντιλήψεις και στάσεις επιδρούν στην καθημερινότητα της σχολικής ζωής.

Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- 1) Γνώση, κατανόηση & αξιολόγηση των διαφορετικών περιεχομένων που δίνονται στις έννοιες του ρατσισμού και της κουλτούρας.
- 2) Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του ρατσισμού και των άλλων διαστάσεων των κοινωνικών ανισοτήτων (τάξη, εθνικότητα/εθνότητα, φύλο)
- 3) Κριτική αξιολόγηση των επιδράσεων των πολιτικών, όπως και των επιλογών των σχολείων και των εκπαιδευτικών στην σχολική επιτυχία /αποτυχία των «διαφορετικών» μαθητριών/ών.

Διδακτική προσέγγιση

- Διαλέξεις
- ομαδικές συζητήσεις
- Προβολές
- προσκεκλημένοι ομιλητές
- Παρουσιάσεις φοιτητριών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

γνωριμία
(προ)επισκόπηση

Απαιτήσεις

ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

Ιστορική διερεύνηση των μετακινήσεων στην Ελλάδα Μετανάστες/τριες στην Ελλάδα Έλληνες σε άλλες χώρες

Οι μειονότητες & τα δικαιώματά τους στο σύγχρονο κόσμο

1. Τι είναι και πώς δημιουργείται ο ρατσισμός;

- ρατσισμός, στερεότυπα και προκαταλήψεις
- ρατσισμός & κοινωνικές κατηγοριοποιήσεις
- ρατσισμός εξουσία, διακρίσεις και εκμετάλλευση
- Ορισμοί του ρατσισμού και σημασία τους για την πράξη

2. Ιστορία του ρατσισμού ως θεωρία και ως πολιτική

- Η γένεση των ρατσιστικών θεωριών
- Από τη ρατσιστική θεωρία στη ρατσιστική πολιτική
- Η ναζιστική Γερμανία, το απάρτχάιντ της Νότιας Αφρικής, οι διακρίσεις στις ΗΠΑ
- Η κατάσταση σήμερα στην Ευρώπη

3. Ρατσισμός & εκπαίδευση

- Φανερός και κρυφός ρατσισμός
- Ο καθημερινός ρατσισμός
- Η παραμέληση της γλώσσας και του πολιτισμού των μειονοτήτων και των μεταναστών

- *Η ενοχοποίηση των θυμάτων*
- *Εκπαιδευτικές πολιτικές αντιμετώπισης του ρατσισμού*

ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- *Πολιτισμικό περιβάλλον & εκπαίδευση*
- *Η Διαπολιτισμική ως διακριτό «ρεύμα» αντιμετώπισης των εκπαιδευτικών προβλημάτων των παιδιών που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα*
- *Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ελλάδα*
- *Η διαπολιτισμική εκπαίδευση στην Ευρώπη, ΗΠΑ*

ΑΝΤΙΣΕΞΙΣΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΣΕΞΙΣΜΟΣ

- *Ο σεξισμός ως ιδεολογία και ως πράξη*
- *Το σχολείο ως πολιτισμικό πλαίσιο κατασκευής έμφυλων ταυτοτήτων και ως ένα προνομιακό πεδίο για την άρση του σεξισμού*
- *Έμφυλες /σεξουαλικές ταυτότητες και σχολείο Ρόλος του/της εκπαιδευτικού, εκπαιδευτική ηγεσία και φύλο.*
- *Η έμφυλη διάσταση του αναλυτικού προγράμματος.*
- *Εντοπισμός και κριτική αντιμετώπιση του σεξισμού στο διδακτικό υλικό.*
- *Ανάπτυξη μη-σεξιστικού παιδαγωγικού υλικού.*
- *Σεξισμός στο «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα.*

- Σεξισμός στη γλώσσα και η σημασία της στην αντι- (ετερο)σεξιστική εκπαίδευση
- Κατανοώντας και ερμηνεύοντας τις διαφορές στη μάθηση και στην επίδοση ανάμεσα στα φύλα στο σχολείο.
- Φεμινιστικές προσεγγίσεις στην παιδαγωγική.
- Στρατηγικές προώθησης της ισότητας των φύλων σε γνωστικά αντικείμενα.
- Σχεδιασμός μιας αντι-(ετερο)σεξιστικής πολιτικής στην εκπαίδευση

Η αξιολόγηση γίνεται με εξετάσεις και εργασίες